

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

РЕКОМЕНДАЦІЇ , ЩО ДО ОРГАНІЗАЦІЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
131 ПРИКЛАДНА МЕХАНІКА

Рекомендації , що до організації педагогічної практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 131 Прикладна механіка розроблено на основі Типової програми «Педагогічна практика» протокол Методичної ради Університету №1 від 03.09.2020 і затверджено рішенням НМК Університету 131 протокол №3 від 15.12.2020.

ЗМІСТ	2
1. Загальні положення	3
2. Мета, завдання та зміст педагогічної практики	3
3. Організаційні основи та порядок проведення педагогічної практики	4
4. Форми та методи контролю. оцінювання результатів практики	5

ДОДАТКИ

Додаток 1 - ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН проходження педагогічної практики здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії

Додаток 2 – ЗВІТ про проходження педагогічної практики здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії

Додаток 3 – Рейтингова система оцінювання

Додаток 4 – Витяг з засідання кафедри за результатами проходження педагогічної практики здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії

1. Загальні положення

1.1. Положення про викладацьку практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії визначає зміст та організаційно методичні засади проходження викладацької практики аспірантами, які навчаються в університеті.

1.2. Педагогічна практика (далі – практика) є складовою частиною освітнього процесу здобувачів третього (освітньо наукового) рівня вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) (далі – здобувачі), обов'язковим компонентом підготовки науково-педагогічних працівників, що забезпечується поєднанням теоретичної підготовки з практикою.

1.3. Практика є комплексним процесом підготовки здобувачів до майбутньої професійної діяльності, яка покликана забезпечити формування професійно-педагогічних умінь і навичок у навчально-виховній роботі та включає викладання навчальних дисциплін (навчальну роботу), науково-методичну роботу, набуття досвіду організації освітньої діяльності, формування педагогічної майстерності.

1.4. Об'єктом практики є науково-педагогічна діяльність у закладі вищої освіти, а предметом – закономірності, прийоми, способи, методи та засоби науково-педагогічної діяльності, зумовлені її цілями, завданнями і змістом.

1.5. Організація та проведення практики здійснюється у відповідності до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету міністрів України від 23.03.2016 № 261, та вимог «Положення про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/184>).

1.6. Термін проходження педагогічної практики визначається графіком освітнього процесу.

1.7. Для здобувачів, які здобувають вищу освіту ступеня доктора філософії та мають науково-педагогічний / педагогічний стаж, практика рішенням кафедри, за якою закріплений здобувач, може бути скорочена або зовсім не проводиться відповідно до положення «Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів попереднього навчання» (<https://osvita.kpi.ua/node/181>)

2. Мета, завдання та зміст педагогічної практики

2.1. Мета педагогічної практики – набуття вмінь та навичок щодо організації освітнього та виховного процесу у закладі вищої освіти; методики підготовки та проведення навчальних занять, організації самостійної та індивідуальної роботи студентів; засвоєння основ навчально-методичної діяльності у закладах вищої освіти.

2.2. Практика організовується та проводиться на кафедрах університету з метою виконання наступних завдань практики:

– закріплення й поглиблення теоретичних знань, отриманих під час навчання в аспірантурі;

- отримання уявлень про діяльність кафедри на посаді науково-педагогічного працівника у період проходження практики;
- набуття досвіду проведення лекційних, практичних (семінарських, лабораторних) занять, а також консультацій;
- впровадження результатів дисертації в освітній процес;
- формування педагогічних здібностей на основі первинного досвіду практики;
- ознайомлення з основами ораторської та педагогічної майстерності;
- формування навичок самоосвіти і самовдосконалення.

2.3. Зміст практики здобувачів узгоджений із напрямками діяльності науково-педагогічних працівників (навчальна, методична, наукова та організаційна робота) й відображений в індивідуальному плані проходження практики (Додаток 1).

2.4. Кількість кредитів ЄКТС, відведених для практики, регламентується освітньо-науковою програмою підготовки докторів філософії.

3. Організаційні основи та порядок проведення педагогічної практики

3.1. Практика організовується та проводиться на кафедрах університету. Здобувач може пройти практику в інших закладах вищої освіти України, або іноземних держав (крім держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом) за наявності підтверджуючих документів.

3.2. Практика може проводитись за очною або дистанційною формою навчання залежно від обставин, що визначаються відповідним наказом ректора університету.

3.3. Здобувач під керівництвом наукового керівника у визначений строк повинен скласти індивідуальний план проходження педагогічної практики та затвердити його у завідувача кафедри.

3.4. Безпосереднє керівництво практикою покладається на наукового керівника здобувача (далі – керівник практики) та науково-педагогічного працівника, що відповідає за організаційно-методичні засади проведення практики (далі – відповідальний за практику) згідно з його навантаженням.

3.5 Керівник практики повинен:

- надавати допомогу організаційного та методичного характеру навчальній взаємодії та з підготовки здобувачем індивідуального плану проходження практики, звіту про проходження практики (Додаток 2), план-конспектів проведення занять;
- ознайомитись з звітом про проходження педагогічної практики (Додаток 2) надати свої висновки і рекомендації.

3.6. При проходженні практики здобувач зобов'язаний:

- виконувати заходи заплановані в індивідуальному плані проходження практики;

- виконувати вказівки керівника практики, що стосуються організації та проходження практики;
- вивчити нормативно-правові акти з питань законодавчого та нормативно-правового регулювання питань вищої освіти в Україні, організації освітнього процесу й діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників у закладах вищої освіти та в університеті (перелік документів для вивчення визначається завідувачем кафедри);
- дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки, правил внутрішнього розпорядку;
- дотримуватися норм моралі, академічної доброчесності та професійної етики.

3.7. У межах завдань практики здобувач має право:

- ознайомитися з номенклатурою справ кафедри (обліково-звітними та навчально-методичними матеріалами);
- користуватися матеріально-технічною базою кафедри;
- звертатися за консультаціями з надання методичної допомоги до керівника практики та відповідального за практику;
- відвідувати заняття керівника практики та/або досвідчених науково-педагогічних працівників кафедри з метою вивчення методики викладання та передового педагогічного досвіду;
- вносити пропозиції щодо вдосконалення організації та порядку проведення практики.

3.8. Відповідальність за організацію, проведення й контроль педагогічної практики покладається на завідувача кафедри.

4. Форми та методи контролю. Оцінювання результатів практики

4.1. Поточний контроль здійснюється керівником практики протягом проходження здобувачем практики шляхом оцінки його систематичної роботи.

4.2. Підсумковий контроль здійснюється наприкінці проходження практики у формі заліку.

4.3. При визначенні підсумкової оцінки з практики враховуються результати оцінювання виконання здобувачем індивідуального плану проходження практики та захисту результатів практики перед комісією у формі звітного засідання кафедри, рейтингова система оцінювання (Додаток 3).

4.5. До захисту результатів практики допускаються здобувачі, які в повному обсязі виконали індивідуальний план проходження практики та надали відповідну звітну документацію.

4.6. За підсумками проходження практики здобувач подає на кафедру такі звітні документи:

- звіт про проходження практики, підписаний керівником практики ;

4.7. Підсумки практики та результати захисту узагальнюються та відображаються в протоколі засідання кафедри.

4.8. Звіт про проходження практики та витяг із протоколу засідання кафедри (Додаток 4) подаються здобувачем до відділу аспірантури та докторантури.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

_____

(підпис)

_____

(ПІБ)

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
проходження педагогічної практики здобувачем вищої освіти
ступеня доктора філософії

_____

(ПІБ здобувача)

_____

(Назва кафедри)

_____

(Спеціальність, освітня програма)

з « ____ » _____ 20__ року по « ____ » _____ 20__ року

п/п	Заплановані заходи	Термін виконання	Відмітка про виконання (власноруч)	Примітка
<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5</u>
Навчальна робота				
1.	Підготовка та проведення лекційних занять у присутності керівника практики			
2.	Підготовка та проведення практичних (семінарських, лабораторних) занять у присутності керівника практики			
3.	підготовка та самостійне проведення лекційних Занять			
4.	Підготовка та самостійне проведення практичних (семінарських, лабораторних) занять із використанням інтерактивних форм роботи зі студентами, інших технологій навчання, наочних матеріалів (презентації, відеофільми, віртуальні екскурсії, віртуальні лабораторні роботи тощо)			
5.	Організація та проведення консультації для студентів			

6.	Підготовка звітних матеріалів			
<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5</u>
<u>Методична робота</u>				
7.	Ознайомлення з нормативно-правовою базою, що регламентує організацію освітнього процесу в закладах вищої освіти			
8.	Ознайомлення з організацією навчальної та методичної роботи кафедри			
9.	Ознайомлення з освітньою програмою та навчальним планом спеціальності			
10.	Ознайомлення з матеріалами навчально-методичного забезпечення вивчення навчальної дисципліни			
11.	Відвідування занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних) керівника практики та/або досвідчених науково-педагогічних працівників кафедри			
12.	Підготовка необхідних методичних та дидактичних матеріалів для проведення занять			
13.	Підбір та підготовка наочного матеріалу (презентацій, таблиць, малюнків, схем тощо) до проведення заняття			
14.	Розробку завдань для поточного контролю знань студентів (тестів, запитань із повною відповіддю тощо)			
15.	Участь у вебінарах, скайп-конференціях, інтернет-конференціях освітнього спрямування за допомогою мережі «Інтернет»			
<u>Організаційна робота</u>				
16.				
<u>Наукова робота</u>				
17.				

Здобувач

_____ (підпис)

_____ (ПІБ)

ПОГОДЖЕНО:

Керівник

практики

_____ (підпис)

_____ (ПІБ)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

_____

_____ (підпис)

_____ (ПІБ)

ЗВІТ

про проходження педагогічної практики здобувачем вищої освіти
ступеня доктора філософії

_____ (ПІБ здобувача)

_____ (Назва кафедри)

_____ (Спеціальність, освітня програма)

_____ (текст звіту відповідно до змісту практики)

.....

.....

.....

№	Форма заняття	Навчальна група	Назва навчальної дисципліни	Тема заняття
...	Лекція	...	...	Тема заняття 1
...	...	...	...	...
...	Практичні (семінарські, лабораторні)	...	...	Тема заняття 1
...	...	...	...	...
...	Консультація	...	...	Тема

Пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу та покращення організації і проведення педагогічної практики: _____

Труднощі та недоліки, що мали місце під час проходження педагогічної практики: _____

_____
(підпис)

_____
(ПІБ здобувача)

Висновок та зауваження керівника практики: _____

Рекомендується (не рекомендується) до захисту з оцінкою _____ кількість балів _____

Керівник практики _____
(посада, прізвище та ініціали)

_____
(дата)

_____
(підпис)

Захищено з оцінкою _____ : кількість балів _____

Рішення кафедри _____

Протокол № _____ від _____

Рейтингова система оцінювання результатів виконання індивідуального плану проходження педагогічної практики

Критерії оцінювання	За національною шкалою	За бальною системою
здобувач у повному обсязі, самостійно виконав індивідуальний план проходження практики; досконало володіє теоретичними знаннями та може їх застосовувати на практиці, під час викладання навчальних дисциплін; наполегливо та сумлінно виконував завдання практики; самостійно і правильно розробляв та оформлював навчально-методичні та дидактичні матеріали; дотримувався правил внутрішнього розпорядку	Відмінно	95-100
здобувач у повному обсязі, самостійно виконав індивідуальний план проходження практики; володіє теоретичними знаннями та може їх застосовувати на практиці, під час викладання навчальних дисциплін; наполегливо та сумлінно виконував завдання практики; самостійно і правильно розробляв та оформлював навчально-методичні та дидактичні матеріали; дотримувався правил внутрішнього розпорядку про те існують незначні зауваження, що до результатів виконання індивідуального плану педагогічної практики,	Дуже добре	85-94
здобувач виконав індивідуальний план проходження практики за незначної сторонньої допомоги; має хороші теоретичні знання, що продемонстрував під час проведення навчальних занять; виконував заплановані заходи, але відчував незначні труднощі в процесі підготовки до них та аналізі досягнутих результатів; правильно оформлював та розробляв навчально-методичні та дидактичні матеріали користуючись незначною допомогою з боку керівника практики; дотримувався правил внутрішнього розпорядку	Добре	75-84
здобувач виконав індивідуальний план проходження практики за незначної сторонньої допомоги; має хороші теоретичні знання, що продемонстрував під час проведення навчальних занять; виконував заплановані заходи, але відчував незначні труднощі в процесі підготовки до них та аналізі досягнутих результатів; правильно оформлював та розробляв навчально-методичні та дидактичні матеріали користуючись незначною допомогою з боку керівника практики; дотримувався правил внутрішнього розпорядку, про те існують зауваження, що до результатів виконання індивідуального плану педагогічної практики	Задовільно	65-74
здобувач виконав індивідуальний план проходження практики користуючись постійною допомогою; має задовільні теоретичні знання, що продемонстрував під час проведення навчальних занять; виконував заплановані заходи, але відчував труднощі в процесі підготовки до них та аналізі досягнутих результатів, що потребувало постійного контролю та корекції з боку керівника практики; оформлював та розробляв навчально-методичні та дидактичні матеріали допускаючи помилки; дотримувався правил внутрішнього розпорядку і існують значні зауваження, що до результатів виконання індивідуального плану педагогічної практики	Достатньо	60-64
здобувач не виконав індивідуальний план проходження практики; має задовільні теоретичні знання, але не зміг продемонструвати під час проведення навчальних занять; не набув вміння розробляти необхідне навчально-методичне та дидактичне забезпечення освітнього процесу, навіть за сторонньої допомоги та підтримки; не отримувався правил внутрішнього розпорядку	Незадовільно	0–60

ВИТЯГ

з протоколу № _____

засідання кафедри _____

від «__» _____ 20__ р.

ПРИСУТНІ:

СЛУХАЛИ: захист результатів педагогічної практики аспіранта 2-го курсу навчання (ПІБ здобувача) (науковий керівник _____).

ВИСТУПИЛИ:

1. (ПІБ здобувача) аспірант гр. _____, щодо виконання індивідуального плану проходження педагогічної практики.

2. Відповідальний за практику _____, щодо виконання (ПІБ здобувача) індивідуального плану проходження педагогічної практики в повному (не повному) обсязі.

3. Керівник практики _____, щодо виконаної (ПІБ здобувача) роботи та оформлення звіту про проходження педагогічної практики.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити звіт про проходження педагогічної практики аспіранта 2-го курсу (ПІБ здобувача).

2. За результатами захисту результатів педагогічної практики (ПІБ здобувача) отримав _____ балів.

3. За результатами виконання індивідуального плану проходження педагогічної практики та захисту її результатів встановити, що загальна оцінка з педагогічної практики (ПІБ здобувача) становить _____.

4. Надати до відділу аспірантури та докторантури: ухвалений звіт з проходження педагогічної практики (ПІБ здобувач) та витяг з протоколу кафедри.

Завідувач кафедри _____
(підпис)

_____
(прізвище та ініціали)

Секретар кафедри _____
(підпис)

_____
(прізвище та ініціали)